W związku ze zmianami przepisów prawa dotyczących rzemiosła oraz przygotowania zawodowego młodocianych tut. Izba podaje do wiadomości informację o najistotniejszych zmianach. Szczególną uwagę należy zwrócić na skierowanie pracownika młodocianego do egzaminu kończącego naukę zawodu przed właściwą komisję egzaminacyjną w kontekście otrzymania dofinansowania kosztów kształcenia.

1) zgodnie ze zmianą art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.), obowiązującą od 1.09.2019 r., dla uzyskania przez pracodawcę dofinansowania do kosztów kształcenia pracownika młodocianego konieczne jest zdanie przez młodocianego pracownika:
   - egzaminu czeladniczego w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem;
   - egzaminu zawodowego (OKE) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem.

   Przedmiotowa zmiana jednoznacznie określiła przed którą komisją młodociany zdaje egzamin. W takiej sytuacji kierowanie przez rzemieślników pracownika młodocianego na egzamin przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną będzie stanowiło podstawę odmowy dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego. Taka sama sytuacja będzie miała miejsce w przypadku skierowania młodocianego przez pracodawcę niebędącego rzemieślnikiem na egzamin czeladniczy.

2) Od 1.09.2019 r. obowiązuje art. 120a ustawy wymienionej w pkt 2 powyżej, zgodnie z którym pracodawca zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, kierujący ich na dokształcanie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia ustala z dyrektorem szkoły:
   - zakres kształcenia zawodowego zapewnianego przez szkołę i pracodawcę, wynikający z programu nauczania zawodu;
   - liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy;
   - sposób monitorowania przez każdą ze stron realizacji programu nauczania zawodu.

   Wymienione ustalenia stanowią obligatoryjny załącznik do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.

3) Od 1.1.2020 r. wejdą w życie zmiany ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267), które poszerzą zakres podmiotowy rzemiosła. Rzemiosłem stanie się również wykonywanie działalności gospodarczej przez:

- spółkę jawną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji przez wszystkich wspólników i ich pracy własnej - jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą,
- spółkę komandytową osób fizycznych, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej - jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą,
- spółkę komandytowo-akcyjną osób fizycznych, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej - jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą
- jednoosobową spółkę kapitałową, powstałą na podstawie art. 551 § 5 ksh w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą, z wykorzystaniem swoich zawodowych kwalifikacji i pracy własnej - jeżeli powstała spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą,

Dodatkowo spółki jawne, komandytowe, komandytowo akcyjne będą należały do rzemiosła także wtedy, jeżeli działalność gospodarcza będzie wykonywana z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji przynajmniej jednego wspólnika i jego pracy własnej, pod warunkiem że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępni lub zstępni wspólnika. Rzemiosłem będzie także działalność wspólników spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza jest wykonywana z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji przynajmniej jednego wspólnika i jego pracy własnej, pod warunkiem, że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępni lub zstępni wspólnika oraz wszyscy wspólnicy łącznie są mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

4) Zgodnie z art. 73 ust. 10 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1495) młodociani, którzy przed dniem wejścia w życie zmian określonych w pkt 3 powyżej rozpoczęli przygotowanie zawodowe u pracodawcy niebędącego dotychczas rzemieślnikiem, ale który to pracodawca po tych zmianach będzie uznawany za rzemieślnika, kontynuują to przygotowanie zawodowe oraz zdają egzaminy zgodnie z dotychczasowymi zasadami dotyczącymi młodocianych zatrudnionych u pracodawców niebędących rzemieślnikami.

5) Od 1.01.2020 r. zacznie obowiązywać art. 11 ust. 3b ustawy o rzemiośle, który przewiduje obowiązek przekazania przez izby rzemieślnicze do CEiDG informacji o uzyskaniu i utarcie kwalifikacji zawodowych potwierdzonych dyplomem mistrza lub świadectwem czeladniczym wydanym przez izbę rzemieślniczą. Osoby, które uzyskały w/w kwalifikacje przed 1.01.2020 będą mogły zwrócić się do izby rzemieślniczej o przekazanie tych danych do CEiDG.

6) Zmianie ulega wysokość opłaty za egzamin, która określona zostaje kwotowo w ustawie i wynosi: za egzamin mistrzowski - 1400,00 zł, za egzamin czeladniczy - 700,00 zł, za egzamin sprawdzający 250 zł, za poprawkowy 50% opłaty za mistrzowski lub czeladniczy.

7) Dnia 1.09.2019 r. weszła w życie zmiana art. 44q ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 z późn. zm.), zgodnie z którym uczeń kończy branżową szkołę I stopnia, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, a ponadto przystąpił do:
   - egzaminu zawodowego - w przypadku ucznia odbywającego przygotowanie zawodowe u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem,
   - egzaminu czeladniczego w przypadku młodocianego pracownika zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem.

Zgodnie jednak z art. 128a ustawy z 30.11.2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, przywołany wyżej art. 44q w zakresie dotyczącym przystąpienia do egzaminu czeladniczego stosuje się począwszy od roku szkolnego 2019/2020 do uczniów rozpoczynających kształcenie w branżowej szkole I stopnia. Natomiast w zakresie przystąpienia do egzaminu zawodowego w/w przepis ma

zastosowanie już od 1.09.2019 r. Regulacje te należy brać pod uwagę zwłaszcza w kontekście umożliwienia młodocianemu pracownikowi terminowego złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu. W razie nieterminowego przygotowania dokumentów wymaganych do wniosku o egzamin młodociany nie będzie mógł w danym roku przystąpić do egzaminu, co będzie oznaczało, że w roku tym nie ukończy szkoły.